

LEGE nr. 121 din 15 iunie 2011

privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 427 din 17 iunie 2011

Data intrării în vigoare 20-06-2011

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

Prezenta lege reglementează condițiile în care forțele armate ale României, denumite în continuare forțe armate, participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român.

Articolul 2

(1) Misiunile și operațiile la care participă forțele armate în afara teritoriului statului român sunt:

- a) de apărare colectivă în cadrul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord sau de asigurare a securității statelor membre ale Uniunii Europene;
- b) de răspuns la crize;
- c) de pace;
- d) de asistență umanitară.

(2) Misiunile și operațiile prevăzute la alin. (1) pot fi desfășurate sub mandatul Organizației Națiunilor Unite sau al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, sub conducerea Organizației Tratatului Atlanticului de Nord sau a Uniunii Europene, precum și în cadrul unor coaliții.

(3) Misiunile și operațiile prevăzute la alin. (1) lit. d) se pot desfășura și la solicitarea statului afectat.

Articolul 3

(1) Forțele armate pot participa la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), în condițiile legii și potrivit obligațiilor asumate de România prin tratate.

(2) Forțele armate participă la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) cu structurile și personalul necesar îndeplinirii obiectivelor asumate, precum și cu armamentul, tehnica și echipamentele corespunzătoare.

(3) În vederea pregătirii și participării la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), forțele armate pot lua parte la exerciții, antrenamente, ceremoniale și alte activități conexe organizate în țară și în afara teritoriului statului român.

Capitolul II

Planificarea, trimiterea și retragerea în/din misiuni și operații ale forțelor armate

Articolul 4

(1) La propunerea Ministerului Apărării Naționale, Consiliul Suprem de Apărare a Țării analizează și hotărăște, până la data de 30 iunie a fiecărui an, forțele armate ce pot fi puse la dispoziție în anul următor, în vederea participării la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1).

(2) Propunerea de participare la misiuni și operații în afara teritoriului statului român cuprinde și estimarea costurilor aferente.

Articolul 5

În baza hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării, Guvernul prevede în proiectul de buget pentru anul următor fondurile financiare necesare pregătirii și participării forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român.

Articolul 6

La apariția unor situații neprevăzute care necesită participarea cu forțe armate suplimentare la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, bugetele instituțiilor trimițătoare se rectifică în mod corespunzător, conform legii.

Articolul 7

(1) Trimiterea forțelor armate în afara teritoriului statului român în misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), în condițiile prevăzute la art. 2 alin. (3) și art. 3 alin. (1), se aprobă, la propunerea primului-ministru, de către Președintele României, după consultarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării. Președintele României informează Parlamentul în termen de 5 zile cu privire la decizia luată, iar dacă Parlamentul este în vacanță, la începerea sesiunii ordinare sau extraordinare, după caz.

(2) În situația în care trimiterea forțelor armate în afara teritoriului statului român în misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu se face în baza unui tratat internațional la care România este parte, precum și în situația în care trimiterea se face la solicitarea unui stat în vederea desfășurării unei misiuni sau operații neprevăzute la art. 2 alin. (1), Președintele României solicită aprobarea Parlamentului.

(3) Pentru situații neprevăzute, la solicitarea organizațiilor internaționale cu vocație în domeniul securității sau a unor parteneri strategici, ministrul apărării naționale poate trimite în misiune individuală în afara teritoriului național observatori/monitori, consilieri și instructori militari, personal de stat major și de specialitate, după consultarea prealabilă a Ministerului Afacerilor Externe, fără a se depăși limitele numerice ale pachetului de forțe aprobat anual de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

(4) În situațiile prevăzute la alin. (3), ministrul apărării naționale informează Consiliul Suprem de Apărare a Țării în termen de 5 zile.

(5) În situația schimbării fundamentale a împrejurărilor în care forțele armate au fost trimise în misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), acestea pot fi retrase în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2). În vederea fundamentării propunerii de retragere, Consiliul Suprem de Apărare a Țării dispune măsurile necesare pentru consultarea aliaților, partenerilor sau organizațiilor internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunile și operațiile.

(6) Guvernul informează Parlamentul despre situația participării forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, semestrial sau ori de câte ori este nevoie.

Articolul 8

(1) Trimiterea forțelor armate în afara teritoriului statului român la activitățile prevăzute la art. 3 alin. (3) se aprobă de ministrul apărării naționale.

(2) Trimiterea forțelor armate la exerciții sau antrenamente organizate în afara teritoriului statului român, altele decât cele prevăzute la art. 3 alin. (3), se aprobă de:

a) ministrul apărării naționale, la propunerea șefului Statului Major General, pentru pregătirea forțelor armate pe teritoriul statelor membre ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord și Uniunii Europene, statelor membre ale Parteneriatului pentru Pace sau statelor cu care România a încheiat acorduri în domeniu;

b) ministrul apărării naționale, cu avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe, pentru alte situații decât cele prevăzute la lit. a).

Articolul 9

Pe timpul participării la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, forțele armate aplică regulile de angajare specifice misiunilor sau operațiilor respective, potrivit prevederilor legale în vigoare.

Capitolul III

Înțelegeri tehnice și transferul de autoritate

Articolul 10

(1) În vederea stabilirii elementelor de detaliu privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în cadrul unor forțe internaționale sau în cadrul unor unități ale altor state, structurile de specialitate ale Ministerului Apărării Naționale încheie înțelegeri tehnice.

(2) Procedura de încheiere a înțelegerilor tehnice se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 11

(1) Transferul de autoritate se realizează de către Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major General, și reprezintă acțiunea prin care România predă controlul, la nivel operațional și/sau tactic, al forțelor sale participante într-o anumită misiune sau operație comandantului/comandamentului care conduce misiunea sau operația respectivă.

(2) Pe timpul îndeplinirii misiunilor și operațiilor în afara teritoriului statului român, forțele armate pot avea sub control operațional și/sau tactic unități ori subunități ale forțelor armate străine, în condițiile prevăzute în transferul de autoritate efectuat între forțele armate străine și comandantul/comandamentul forțelor armate române.

(3) Forțele armate participante la misiuni și operații în afara teritoriului statului român execută ordinele comandantului forței căruia i se subordonează, potrivit înțelegerilor stabilite la efectuarea transferului de autoritate, cu respectarea prevederilor dreptului internațional și ale regulilor de angajare.

Articolul 12

(1) În situația în care un militar român primește un ordin, o directivă ori un consemn de la autoritățile ierarhic superioare ale misiunii sau operației, care contravine normelor de drept internațional, regulilor de angajare ori obiceiurilor războiului, refuză executarea acestuia.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), militarul român informează de îndată autoritățile ierarhic superioare române și urmează instrucțiunile primite de la acestea.

Articolul 13

Participanților la misiuni și operații în afara teritoriului statului român le sunt interzise desfășurarea de activități economice, altele decât cele necesare susținerii logistice, precum și orice intervenție în afacerile interne ale statului pe teritoriul căruia acționează care ar depăși mandatul încredințat.

Capitolul IV

Selecționarea, încadrarea și unele drepturi ale personalului

Articolul 14

- (1) Încadrarea structurilor prevăzute la art. 3 alin. (2) care urmează a fi puse la dispoziție pentru misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) se face, de regulă, cu personal profesionalizat.
- (2) Selecționarea personalului și stabilirea duratei participării acestuia la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) se fac pe baza criteriilor și metodologiei stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Articolul 15

- (1) Forțele armate participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român cu personal militar iar, la nevoie, și cu personal civil propriu.
- (2) În cazul în care Ministerul Apărării Naționale nu dispune de personal militar sau civil specializat în domenii specifice, necesar participării la misiuni și operații, acesta poate selecționa rezerviști voluntari ori salariați civili, care vor fi încadrați potrivit statelor de organizare.
- (3) Pe durata pregătirii și desfășurării misiunilor și operațiilor, contractele individuale de muncă sau raporturile de serviciu ale personalului prevăzute la alin. (2) se suspendă.
- (4) Pe durata suspendării contractelor individuale de muncă sau a raporturilor de serviciu ale personalului civil selecționat, pentru posturile rămase disponibile pot fi încadrate alte persoane, cu contract de muncă pe durată determinată sau numite pe o durată determinată, în condițiile legii.

Articolul 16

- (1) Personalul militar și civil participant la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) beneficiază, pe durata acestora, de:
 - a) un concediu de odihnă suplimentar, de 2,5 zile pentru fiecare lună de prezență în zona de operații, cu posibilitatea de a fi efectuat și pe timpul executării misiunii, în țara de dislocare, în zona de dislocare sau în România, în funcție de situația de securitate din zonă; acordarea și efectuarea concediului de odihnă suplimentar se fac potrivit normelor stabilite de Ministerul Apărării Naționale;
 - b) drepturi salariale asigurate potrivit prevederilor legale în vigoare;
 - c) decontarea cheltuielilor de transport pentru o călătorie în țară și retur, la fiecare 6 luni de participare la misiune sau operație, cu excepția cazurilor în care cheltuielile au fost suportate de către organisme internaționale sub egida cărora se execută misiunea sau operația respectivă.
- (2) Personalul participant la activitățile prevăzute la art. 3 alin. (3) beneficiază de drepturile personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, potrivit legii.
- (3) Pe perioada participării la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), cuantumul brut al soldelor/salariilor lunare, inclusiv sporuri, compensații, prime, indemnizații și alte drepturi, acordate potrivit actelor normative în vigoare personalului încadrat în instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională, nu poate fi diminuat.

Articolul 17

Pentru merite deosebite, acte de curaj, eroism și devotament, personalului participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român i se pot conferi decorații, potrivit prevederilor legale.

Articolul 18

- (1) Personalul participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român are dreptul la despăgubiri pentru cazuri de invaliditate sau deces în condițiile și cuanțumurile prevăzute de lege.
- (2) În caz de deces, despăgubirile se acordă celor îndreptățiți, potrivit legii.
- (3) Personalul evacuat medical în spitale din străinătate și însoțitorii acestuia beneficiază de drepturile de diurnă stabilite pentru misiunea sau operația respectivă. Cheltuielile de spitalizare sunt în sarcina Ministerului Apărării Naționale.
- (4) Personalul evacuat medical în spitale din străinătate poate fi vizitat de soț și rudele de gradul I, câte 5 zile, după internare și la fiecare lună de spitalizare, cu suportarea cheltuielilor de către Ministerul Apărării Naționale, în condițiile stabilite pentru personalul trimis în misiune temporară în străinătate.

Capitolul V

Aspecte financiare

Articolul 19

(1) Fondurile necesare participării forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român se asigură de la bugetul de stat, prin bugetele instituțiilor trimitătoare.

(2) Din fondurile prevăzute la alin. (1) se suportă cheltuielile determinate de pregătirea misiunii sau operației și executarea acestora în zona de operații, astfel:

a) dislocarea forțelor armate din garnizoana de dispunere de bază de pe teritoriul statului român în zona de responsabilitate din cadrul misiunii sau operației, precum și repatrierea acestora;

b) unele achiziții de bunuri, lucrări și servicii necesare misiunilor sau operațiilor, precum și realizarea nivelului de operativitate, solicitat de tipul de misiune sau operație;

c) cheltuieli de operare și sprijin logistic necesare îndeplinirii misiunilor și operațiilor;

d) selecționarea, vizita medicală, testarea, pregătirea, rotirea personalului, efectuarea concediului suplimentar, însoțirea eșaloanelor de transport și controalele efectuate în zona de misiune sau operație, în condițiile stabilite de Ministerul Apărării Naționale, precum și în cele prevăzute în reglementările specifice fiecărei activități;

e) încheierea contractelor de asigurare pentru personal și, după caz, pentru tehnică;

f) evacuarea medicală a personalului care nu poate fi tratat în unitățile sanitare din teatrul de operații și asigurarea transportului însoțitorilor acestora;

g) procurarea materialelor necesare, repatrierea, însoțirea și înhumarea personalului decedat, precum și îndeplinirea formalităților specifice;

h) despăgubirea terților pentru pagube produse pe timpul îndeplinirii misiunilor sau operațiilor;

i) alte cheltuieli specifice, inclusiv cele destinate activităților necesare dezvoltării relațiilor cu autoritățile locale și populația civilă, asigurarea activităților de protocol, desfășurarea activităților informativ-operative, precum și efectuarea despăgubirilor cu titlu de favoare în condițiile în care nu există o obligație din partea statului român.

(3) În situațiile prevăzute la art. 6, achizițiile de tehnică și echipament prevăzute la alin. (2) pot fi derulate în regim de urgență, prin derogare de la prevederile legale care reglementează domeniul achizițiilor publice, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Articolul 20

Finanțarea cheltuielilor determinate de participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român se realizează în condițiile legii, potrivit metodologiei stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Articolul 21

(1) Contabilitatea valorilor materiale și bănești se organizează și se conduce potrivit legislației române și normelor specifice stabilite de Ministerul Apărării Naționale. În anumite situații, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, justificarea cheltuielilor prevăzute la art. 19 alin. (2) lit. i) se poate face pe baza unui proces-verbal, întocmit de o comisie numită prin ordin de zi pe unitate, document care stă la baza înregistrărilor în contabilitate, dobândind astfel calitatea de document justificativ.

(2) Normele de înzestrare și de consum specifice, precum și metodologiile de aplicare a acestora se aprobă pentru fiecare teatru de operații, prin ordin al ministrului apărării naționale.

Articolul 22

(1) Bunurile aflate în dotarea forțelor armate, distruse, degradate sau pierdute pe timpul executării misiunilor și operațiilor în afara teritoriului statului român, se scad din evidența contabilă, potrivit prevederilor legale și procedurilor aprobate prin ordin al ministrului apărării naționale.

(2) Bunurile a căror aducere în țară costă mai mult decât valoarea de inventar actualizată a acestora pot fi valorificate ori donate autorităților/comunităților locale sau organizațiilor neguvernamentale din zona de operații, în conformitate cu normele stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

(3) Prevederile alin. (2) se aplică și bunurilor aflate în gestiunea misiunilor permanente care își încetează activitatea, în situația în care nu sunt solicitate pentru a fi transmise fără plată la alte instituții publice.

(4) Sumele obținute din valorificarea bunurilor prevăzute la alin. (2) și (3) vor fi reținute integral de instituțiile publice din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională ca venituri proprii și vor fi folosite pentru finanțarea cheltuielilor materiale și de capital.

Articolul 23

(1) Pentru achiziția de bunuri, lucrări și servicii, în afara teritoriului statului român, necesare îndeplinirii misiunilor și operațiilor de către forțele armate, persoanele împuternicite, în condițiile legii, de ministrul apărării naționale sunt abilitate să încheie contracte și, respectiv, să efectueze plăți în valută. În situația în care motivele de securitate, necesitățile operative sau uzanțele locale nu permit aplicarea legislației naționale, prin derogare de la prevederile legale ce reglementează domeniul achizițiilor publice, achiziția de bunuri, lucrări și/sau servicii se face în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, fondurile necesare asigurându-se, dacă este cazul, în numerar.

(2) Pentru executarea unor servicii necesare misiunilor și operațiilor se pot angaja persoane din zona de dislocare, potrivit prevederilor alin. (1), pe bază de contract, cu plata unor sume negociate în conformitate cu reglementările instituțiilor trimitătoare.

(3) În funcție de cerințe, pot fi selecționate și persoane care nu au cetățenia română, din țară sau din străinătate, care au cunoștințele necesare asigurării unor servicii în teatrele de operații. Drepturile și obligațiile acestora se stabilesc prin contracte de prestări servicii.

Articolul 24

(1) Plata obligațiilor financiare ale forțelor armate se efectuează în valută acceptată în zona de dislocare, în numerar sau prin conturi în valută, deschise la unități bancare, potrivit legii.

(2) Valoarea în lei a cheltuielilor în valută se actualizează în funcție de evoluția cursului valutar stabilit de Banca Națională a României la data efectuării plății.

Capitolul VI

Dispoziții finale

Articolul 25

La ieșirea și intrarea din/în țară a forțelor armate participante la misiuni și operații, precum și la activitățile prevăzute la art. 3 alin. (3), în afara teritoriului statului român, autoritatea vamală română îndeplinește formalitățile vamale necesare, în procedură simplificată, stabilită prin ordin aparținând conducătorului Autorității Naționale a Vămirilor.

Articolul 26

Drepturile de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), precum și ale celui care execută misiuni în zona de operații, în sprijinul forțelor armate dislocate, în conformitate cu specificul fiecărui tip de misiune sau operație, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 27

Dispozițiile prezentei legi se aplică tuturor instituțiilor publice de apărare, ordine publică și siguranță națională. Competențele ministrului apărării naționale, stabilite prin prezenta lege, sunt îndeplinite, după caz, de conducătorii instituțiilor respective.

Articolul 28

Capitolul II "Reglementări specifice personalului din instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională" din anexa nr. VII "Familia ocupațională de funcții bugetare «apărare, ordine publică și siguranță națională» la Legea-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice nr. 284/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 28 decembrie 2010, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 45, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

"(2) Pentru personalul aeronautic definit de statut, care participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, prevederile art. 35-44 se aplică în mod corespunzător."

2. Titlul secțiunii a 9-a va avea următorul cuprins:

"SECȚIUNEA a 9-a

Salarizarea și alte drepturi bănești ale personalului din instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională care participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român"

3. La articolul 77, părțile introductive ale alineatelor (1) și (3) vor avea următorul cuprins:

"(1) Personalul militar care participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român beneficiază de următoarele drepturi salariale:

(3) Personalul civil care participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român beneficiază de următoarele drepturi salariale:"

4. La articolul 93, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

"(3) Pentru drepturile salariale acordate personalului care participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, stabilite potrivit art. 77 din prezenta anexă, precum și pentru drepturile reglementate în secțiunile a 4-a și a 5-a din prezenta anexă nu se aplică reglementările care limitează suma sporurilor, compensațiilor, indemnizațiilor și a altor drepturi salariale acordată atât individual, cât și cumulativ la nivelul fiecărui ordonator de credite."

Articolul 29

Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, [Legea nr. 42/2004](#) privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 18 martie 2004, cu modificările ulterioare, se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
IOAN OLTEAN
PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA-DAN GEOANĂ
București, 15 iunie 2011.
Nr. 121.
